

KERUEN

M.O. ÁÝEZOV
ATYNDAGY ÁDEBIET
JÁNE ÓNER
INSTITYTYNYŇ

HABARSHYSY

M.O. AUEZOV INSTITUTE
OF LITERATURE AND ART

HERALD

ИНСТИТУТ ЛИТЕРАТУРЫ
И ИСКУССТВА ИМЕНИ
М.О.АУЭЗОВА

ВЕСТНИК

№4, 77-ТОМ

2022

ISSN 2078-8134

**М.О.ӘУЕЗОВ АТЫНДАҒЫ
ӘДЕБИЕТ ЖӘНЕ ӨНЕР ИНСТИТУТЫ**

КЕРУЕН

ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

2005 жылы құрылған

**№4, 77-ТОМ
2022**

ISSN 2078-8134

ИНСТИТУТ ЛИТЕРАТУРЫ И ИСКУССТВА
ИМ. М.О.АУЭЗОВА

КЕРУЕН

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

основан в 2005 году

№4, том 77
2022

ISSN 2078-8134

**M.O.AUEZOV INSTITUTE OF
LITERATURE AND ART**

KERUEN

SCIENTIFIC JOURNAL

founded in 2005

№4, 77 vol
2022

Ғылыми журнал

Ғылыми журнал 2005
жылдан бері шығады.

Құрылтайшысы және
баспагері:

М.О. Әуезов атындағы Әдебиет
және өнер институты

Редакция мен баспагер
мекен жайы:

Заңды мекен-жайы: Қазақстан,
Алматы қ. Шевченко к-сі, 28,
050010,

Нақты мекен-жайы: Қазақстан,
Алматы қ. Құрманғазы к-сі, 29,
2-қабат, 050010,

Тел.: +7 (727) 272-74-11,
+7 (727) 300-32-45.

Электрондық пошта:
keruenjournal@mail.ru,
info@litart.kz.

ISSN 2078-8134

Жылына 4 рет жарық көреді.

Журнал 2005 жылғы
24 наурызда Қазақстан
Республикасының Мәдениет,
ақпарат және спорт
министрлігі, Ақпарат және
мұрағат комитетінде тіркелген.
Тіркеу куәлігі: 2005 жылғы 24
наурыздағы №5844-Ж.

«КЕРУЕН»

№4, 77-том, 2022

Бас редактор:

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Ісләмжанұлы,
филология ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА
корреспондент мүшесі, М.О. Әуезов атындағы
Әдебиет және өнер институтының бас директоры
(Алматы, Қазақстан)

Бас редактордың орынбасарлары:

Ғылыми редактор:

ҚАЛИЕВА Альмира Қайыртайқызы, фило-
логия ғылымдарының кандидаты, М.О. Әуезов
атындағы Әдебиет және өнер институты бас
директорының ғылым жөніндегі орынбасары
(Алматы, Қазақстан)

Жауапты редакторлар:

СҰЛТАН Ертай, PhD, М.О. Әуезов атындағы
Әдебиет және өнер институты бас директорының
орынбасары (Алматы, Қазақстан)

САРСЕНБАЕВА Жансұлу Баденқызы,
магистр, М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және
өнер институтының ғылыми қызметкері
(Алматы, Қазақстан)

Научный журнал

Журнал издается с 2005
года.

Учредитель и издатель:

Институт литературы и
искусства
им. М.О. Ауэзова.

Адрес редакции и издателя:

Юридический адрес:
Казахстан, г. Алматы, ул.
Шевченко 28, 050010,
Фактический адрес: Казахстан,
г. Алматы, ул. Курмангазы 29,
2 этаж. 050010,
Тел.: +7 (727) 272-74-11,
+7 (727) 300-32-45.
Email: keruenjournal@mail.ru,
info@litart.kz.

ISSN 2078-8134

Выходит 4 раза в год

**Журнал зарегистрирован
24 марта 2005 года в
Комитете информации
и архивов Министерства
культуры, информации и
спорта**

Республики Казахстан.

**Свидетельство о регистрации:
24 марта 2005 г. №5844-Ж.**

«КЕРУЕН»

№4, том 77, 2022

Главный редактор:

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович,
доктор филологических наук, член-корреспон-
дент НАН РК, генеральный директор Института
литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы,
Казахстан)

Заместители главного редактора:

Научный редактор:

КАЛИЕВА Альмира Кайыртаевна, кандидат
филологических наук, заместитель по науке
генерального директора Института литературы
и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан).

Ответственный редакторы:

СУЛТАН Ертай, PhD, заместитель генераль-
ного директора Института литературы и
искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан).

САРСЕНБАЕВА Жансулу Баденовна, магистр,
научный сотрудник Института литературы и
искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан).

Scientific journal

The journal has been
published
since 2005

Constitutor and publisher:

M.O. Auezov Institute of
Literature and Art

**Address of the editorial and
publishing office:**

28, Shevchenko str., Almaty,
050010, Kazakhstan

Tel.: +7 (727) 272-74-11,
+7 (727) 300-32-45.

E-mail: keruenjournal@mail.ru,
info@litart.kz.

ISSN 2078-8134

Published 4 times a year

**The journal was registered
on March 24, 2005 in the
Committee of Information and
Archives of the Ministry of
Culture, Information and Sports
of the Republic of Kazakhstan.
Registration certificate: March
24, 2005 No. 5844-Zh.**

«KERUEN»

№4, 77 vol, 2022

Editor-in-Chief:

MATYZHANOV Kenzhekhan Islamzhanovich,
Doctor of Philology, Corresponding Member of
the National Academy of Sciences of the Republic
of Kazakhstan, Director General of the Institute of
Literature and Art named after MO Auezov (Almaty,
Kazakhstan)

Deputy Editors-in-Chiefs:

Scientific editor:

KALIEVA Almira Kairtayevna, Candidate of
Philological Sciences, Deputy Director General for
Science of the M.O. Auezov Institute of Literature and
Art (Almaty, Kazakhstan)

Responsible Editors:

SULTAN Yertay, PhD, Deputy Director General
of the M.O. Auezov Institute of Literature and Art
(Almaty, Kazakhstan)

SARSENBAYEVA Zhansulu Badenovna, Master's
degree, researcher at the M.O. Auezov Institute of
Literature and Art (Almaty, Kazakhstan).

РЕДАКЦИЯЛЫҚ АЛҚА:

БАС РЕДАКТОР:

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Исламжанұлы, филология ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының бас директоры (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216628445>

БАС РЕДАКТОРДЫҢ ОРЫНБАСАРЫ:

СҰЛТАН Ермай, PhD, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты бас директорының орынбасары (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216705450>

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫНЫҢ МҮШЕЛЕРІ:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Қазақстан Республикасы Президентінің кеңесшісі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216859605>

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мүслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ахмет Байұрсынұлы атындағы Тіл білімі институтының бас ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56195378100>

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ филология факультетінің деканы (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203201994>

НЕГИМОВ Серік Нығметоллаұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, Л. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=NEGIMOV&st2=Serik&origin=search&authorlookup>

ТЕМІРБОЛАТ Алуа Берікбайқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ қазақ әдебиеті және әдебиет теориясы кафедрасының меңгерушісі (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56148996000>

НҰРҒАЛИ Қадша Рүстембековна, филология ғылымдарының докторы, профессор, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университетінің орыс филологиясы кафедрасы меңгерушісі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55915843100>

ОРДА Гүлжахан Жұмабердіқызы, филология ғылымдарының докторы, доцент, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының бас ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192676955>

ҚАЛИЕВА Алмира Қайыртайқызы, филология ғылымдарының кандидаты, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты бас директорының ғылым жөніндегі орынбасары (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213160949>

АНАНЬЕВА Светлана Викторовна, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының жетекші ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан)

Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=ANANYEVA&st2=Svetlana&origin=search&authorlookup>

ҚЫДЫР Тәрілі Еділбайұы, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының жетекші ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216896393>

ШӘРІПОВА Диляра Сафарғалиқызы, өнертану кандидаты, доцент, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының жетекші ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192097133>

ОМАРОВА Ақлима Қайырденқызы, өнертану кандидаты, доцент, Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясы (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210747041>

ҚАЗТУҒАНОВА Айнұр Жасанбергенқызы, өнертану кандидаты, доцент, М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының жетекші ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210749637>

ТҰРМАҒАМБЕТОВА Бақыт, өнертану кандидаты, Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің доценті (Атырау, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212550200>

ЖҮНДІБАЕВА Арай Қанатияқызы, PhD, қауымдастырылған профессор, Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық Білім Академиясының Қазақ тілі, Қазақ әдебиеті, Қазақстан тарихы зертханасының меңгерушісі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55912694100>

ДАУТОВА Гүлназ Рахымқызы, PhD, қазақ әдебиеті және әдебиет теориясы кафедрасының оқытушысы (Алматы, Қазақстан)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192094749>

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС:
БАГНО Всеволод Евгеньевич, филология ғылымдарының докторы, профессор, Ресей Ғылым академиясының корреспондент-мүшесі (Санкт-Петербург, Ресей)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55788979100>

КЕНДІРБАЙ Гүлнар Турабекқызы, тарих ғылымдарының докторы, Колумбия университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ)
Профиль сілтемесі: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=25226509300>

СНАМОРРО Antonio Chicharro, ғылым докторы, философия және қолжазба факультетінің профессоры (Гранада, Испания) H = 2

КРАСОВСКАЯ Аксиния, филология ғылымдарының докторы, профессор, Бухарест Университеті (Бухарест, Румыния) H = 1

НИКОЛАС Мари, филология ғылымдарының докторы, профессор, Лихай Университеті (Пенсильвания, АҚШ) H = 1

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, член-корреспондент НАН РК, генеральный директор Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)
Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216628445>

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА:

СУЛТАН Ертай, PhD, заместитель генерального директора Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216705450>

ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОЙ КОЛЛЕГИИ:

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213160949>

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханович, доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК, советник Президента Республики Казахстан (Нур-Султан, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216859605>

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК, главный научный сотрудник Института языкознания имени Ахмета Байтурсынова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56195378100>

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омурбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК, декан филологического факультета КазНУ им. Аль-Фараби (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203201994>

НЕГИМОВ Серик Ныгметоллаевич, доктор филологических наук, профессор кафедры казахской литературы Евразийского Национального университета им. Л.Н. Гумилева (Нур-Султан, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=NEGIMOV&st2=Serik&origin=search&authorlookup>

ТЕМИРБОЛАТ Алуа Берикбаевна, доктор филологических наук, профессор, заведующая кафедрой казахской литературы и теории литературы КазНУ им. Аль-Фараби (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56148996000>

НУРГАЛИ Кадиша Рустембековна, доктор филологических наук, профессор, заведующая кафедрой русской филологии Евразийского Национального университета им. Л.Н. Гумилева (Нур-Султан, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55915843100>

ОРДА Гульжанхан Жумабердыевна, доктор филологических наук, доцент, главный научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192676955>

КАЛИЕВА Альмира Кайыртаевна, кандидат филологических наук, заместитель по науке генерального директора Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213160949>

АНАНЬЕВА Светлана Викторовна, кандидат филологических наук, доцент, ведущий научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=ANANYEVA&st2=Svetlana&origin=search&authorlookup>

КЫДЫР Торали Едилбай, кандидат филологических наук, доцент, ведущий научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216896393>

ШАРИПОВА Дилара Сафаргалиевна, кандидат искусствоведения, доцент, ведущий научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192097133>

ОМАРОВА Акlima Каурденовна, кандидат искусствоведения, доцент Казахской национальной консерватории имени Курмангазы (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210747041>

КАЗТУГАНОВА Айнур Жасанбергеневна, кандидат искусствоведения, доцент, ведущий научный сотрудник Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210749637>

ТУРМАГАМБЕТОВА Бахыт Жолдыбаевна, кандидат искусствоведения, музыковед, доцент кафедры музыки и искусства Атырау Университет им. Х.Досмухамедова (Атырау, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212550200>

ЖУНДИБАЕВА Арай Канатиевна, PhD, ассоциированный профессор, заведующий лабораторией казахского языка, казахской литературы, истории Казахстана Национальной академии образования имени И. Алтынсарина (Нур-Султан, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55912694100>

ДАУТОВА Гульназ Рахимовна, PhD, преподаватель кафедры казахской литературы и теории литературы (Алматы, Казахстан)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192094749>

МЕЖДУНАРОДНЫЙ РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ:

БАГНО Всеволод Евгеньевич, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент Российской академии наук (Санкт-Петербург, Россия)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55788979100>

КЕНДИРБАЙ Гульнар Турабековна, доктор исторических наук, профессор Колумбийского университета (Нью-Йорк, США)

Ссылка на профиль: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=25226509300>

SHAMORRO Antonio Chicharro, доктор наук, профессор

Гранадского университета, заведующий факультета философии и рукописи (Гранада, Испания) N = 2

КРАСОВСКАЯ Аксинья, доктор филологических наук, профессор, Бухарестский университет (Бухарест, Румыния) N = 1

НИКОЛАС Мари, доктор филологических наук, профессор, Университет Лихай (Пенсильвания, США) N = 1

EDITORIAL BOARD

EDITOR-IN-CHIEF:

MATYZZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, General director of the M.O.Auevov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216628445>

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

SULTAN Yertay, Ph.D., Vice-general director of M.O.Auevov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216705450>

MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanovich, Doctor of Philology, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, President's advisor of the Republic of Kazakhstan (Nur-Sultan, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216859605>

BAZARBAYEVA Zeynep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Chief Researcher of the Akhmet Baitursynov Institute of Linguistics (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56195378100>

ZHOLDASBEKOVA Bayan Omirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Dean of the Philological Faculty of Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203201994>

NEGIMOV Serik Nygmetollayevich, Doctor of Philology, Professor of the Department of Kazakh Literature of L.Gumilev Eurasian National University (Nur-Sultan, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=NEGIMOV&st2=Serik&origin=searchauthorlookup>

TEMIRBOLAT Alua Berikbayevna, Doctor of Philology, Professor, Head of the Department of Kazakh Literature and Literary Theory of Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56148996000>

NURGALI Kadisha Rustembekovna, Doctor of Philological Sciences, Professor, Head of the Department of Russian Philology L.N. Gumilyov Eurasian National University (Nur-Sultan, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55915843100>

ORDA Gulzhakhan Zhumberdyevna, Doctor of Philology, Associate Professor, Chief Researcher of the M. O. Auevov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192676955>

KALIYEVA Almira Kairtayevna, Candidate of Philological Sciences, Deputy Director General for Science of the M.O. Auevov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213160949>

ANANYEVA Svetlana Viktorovna, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Leading Researcher of the M.O.Auevov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/results/authorNamesList.uri?st1=ANANYEVA&st2=Svetlana&origin=searchauthorlookup>

KYDYR Torali Edilbay, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Chief Researcher of the M. O. Auevov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216896393>

SHARIPOVA Dilyara Safargaliyeva, Candidate of Art History, Associate Professor, Leading Researcher at the M. O. Auevov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192097133>

OMAROVA Aklima Kairdenovna, Candidate of Art History, Associate Professor, Kurmangazy Kazakh National Conservatory (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210747041>

KAZTUGANOVA Ainur Zhasanbergenovna, Candidate of Art History, Associate Professor, Leading Researcher of the M. O. Auevov Institute of Literature and Art (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210749637>

TURMAGAMBETOVA Bakhyt Zholdybayevna, Candidate of Art History, Senior lecturer at the Department of Music and Art of H.Dosmukhamedov Atyrau University (Atyrau, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212550200>

ZHUNDIBAYEVA Arai Kanapiyevna, PhD, Associate Professor, Head of the Laboratory of the Kazakh language, Kazakh Literature, History of Kazakhstan of the I. Altynsarin National Academy of Education (Nur-Sultan, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55912694100>

DAUTOVA Gulnaz Rakhimovna, PhD, Lecturer, Department of Kazakh Literature and Literary Theory (Almaty, Kazakhstan)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192094749>

INTERNATIONAL EDITORIAL COUNCIL:

BAGNO Vsevolod, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences (Saint Petersburg, Russia)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55788979100>

KENDIRBAY Gulnar Turabekovna, Doctor of Historical Sciences, Professor of Columbia University (New York, USA)
Profile link: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=25226509300>

CHAMORRO Antonio Chicharro, Doctor of Sciences, Professor of Granada University, Head of the Faculty of Philosophy and Manuscript (Granada, Spain)
H = 2

KRASOVSKAYA Aksinia, Doctor of Philology, Professor, Bucharest University (Bucharest, Romania)
H = 1

NIKOLAS Mary, Doctor of Philology, Professor, Lehigh University (Pennsylvania, USA)
H = 1

МАЗМҰНЫ

Бас редактордың алғы сөзі..... 14

Әдебиеттану

<i>Сейітжанов З.Н., Мекебаева Л.А., Нуртазина А.О.</i> Қазіргі айтыстың тақырыптық-идеялық және жанрлық ерекшеліктері.....	17
<i>Омаров Б.Ж.</i> Әсет Найманбаев шығармашылығы: шығыс дәстүрі және көшпелі сюжеттер.....	27
<i>Ақыш Н.Б.</i> С.Бегалин шығармаларындағы көркемдік таным үрдісі.....	40
<i>Саурықов Е.Б., Тамабаева Қ.Ө., Елубаева Р.С., Беркенова Р.А.</i> Абай дәстүрі және Шерхан Мұртаза шығармашылығы.....	51
<i>Олжабаев Б.К., Пангереев А.Ш., Сөйлемез О.</i> Қазақ фольклорындағы «Туған жер» концептісі.....	62
<i>Аймұхамбет Ж.Ә., Айтуғанова С.Ш., Байтанасова Қ.М., Қасен А.Т., Сейпұтанова А.К.</i> Көркем мәтіннің актанттық құрылымы.....	75
<i>Абишева С.Д., Молдағали М.Б.</i> Б. Кенжекеев поэзиясының түстік бейнелерінің тезаурусы.....	87
<i>Әбдіқалық К.С., Қожжекеева Б.Ш., Алиева Ж.А.</i> «Айқап» пен «Қазақта» жарияланған Мағжан өлеңдеріндегі азаттық идея.....	98
<i>Нурмолдаев Д.М., Жаксылықов А.Ж.</i> Адольф Арцишевскийдің «Вершина» әңгімесіндегі ежелгі табынудың әсемдеу аспектііндегі тау бейнесі.....	109
<i>Кенжебаева Ж.Е., Карпова А.Э.</i> Қазақстандық әдеби білім берудегі мәдениеттанулық көзқарас.....	120
<i>Таджиев Х.Х., Қыдыр Т.Е.</i> Қазақ ойшыл-ақындары шығармаларында иман шарттарының көркем бейнеленуі (XIX-XX ғ. басы).....	137
<i>Баянбаева А.А., Демченко А.С., Баянбаева Ж.А., Қалиева А.Қ.</i> Г. Бельгер романдарын талдаудың интерактивті стратегиясы.....	152
<i>Сарсенбаева Ж.Б., Саметова Ж.</i> Бейсенбай Сүлейменов шығармаларындағы жаһандық мәселелер.....	163
<i>Жұматаева А.Н.</i> Абай поэзиясындағы әйелдер бейнесі: Абайға дейінгі көркемдік көзқарастарға салыстырмалы талдау.....	178
<i>Аманғалиева А.Е., Бекмашева А.Н.</i> Рабғузидің «Қисас-ул-анбийя» шығармасындағы ономастикалық кеңістік («Адам ата-Хауа ана» қиссасы негізінде).....	189
<i>Мурсал А., Таңжарықова А.В., Ермекова А.Б., Аян Э.</i> Ахметолла Қалиұлының «Арда Алтай» романындағы стильдік ерекшеліктер.....	200
<i>Ибраева Ж.Б., Шапкина Г.З., Адилбекова М.К.</i> А. Жаксылықовтың «Поющие камни» романындағы фольклоризм.....	210
<i>Оралбек А., Қосанов С.Қ., Рақыш Ж.С.</i> Әбдіғали Сариев өлеңдерінің тақырыптық, жанрлық ерекшеліктері.....	220
<i>Сабирова Д.А., Молдағали М.</i> Интернет-әдебиеті ұғымын теориялық-әдеби талдау.....	231
<i>Мырзақұлов Б.Т.</i> Ақыт Үлімжіұлының «Ғазиз пірлер естелігі» (Манақиб пирон Ғазизан) кітабының текстологиялық мәселелері.....	239
<i>Аманқұлова Л.А., Бегманова Б.С.</i> Қазіргі қазақ лирикасындағы көркемдік ізденістер (Ақын Е.Жүніс шығармашылығы бойынша).....	254
<i>Идрисова Э.Т., Балтымова М.Р.</i> Күміс ғасырындағы орыс ақындары шығармашылығындағы сыңарлану мотиві.....	264

ӨНЕРТАНУ

<i>Кобжанова С.Ж., Айдарова М.С.</i> Қазақстандағы цифрлық кескіндеменің дамуы.....	274
<i>Гавриленко И.А., Нусупова А.С.</i> Қазақстанның ұлттық орган өнерінің қалыптасуының мәселелері (1967-1974 жж.).....	293
<i>Туяқбаева А.Ш., Бауыржан А.Б.</i> Балалардың дүние көзқарасын қалыптастырудағы анимацияның білім берудегі принциптері.....	309
<i>Тани А.Б., Жұмасейітова Г.Т.</i> «Қозы-Көрпеш – Баян сұлу» балет интерпретациясындағы жаңа символдар және мотивтер.....	320
<i>Ешмуратова А.К., Ескендіров Н.Р.</i> Қазақстанның ұлттық мәдениеті контекстіндегі қуыршақ театрының қазіргі өнері.....	330

СОДЕРЖАНИЕ

Обращение главного редактора.....15

ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ

<i>Сейтжанов З.Н., Мекебаева Л.А., Нуртазина А.О.</i> Идеино-тематические и художественные особенности современных айтысов.....	17
<i>Омаров Б.Ж.</i> Творчество Асета Найманбаева: восточные традиции и бродячие сюжеты.....	27
<i>Акыш Н.Б.</i> Процесс художественного познания в произведениях С. Бегалина.....	40
<i>Саурыков Е.Б., Тамабаева К.У., Елубаева Р.С., Беркенова Р.А.</i> Традиция Абая и творчества Шерхана Муртазы.....	51
<i>Олжабаев Б.К., Пангереев А.Ш., Соyleмез О.</i> Концепт «Туган жер» в фольклоре казахского народа.....	62
<i>Аймухамбет Ж.А., Айтуганова С.Ш., Байтанасова К.М., Касен А.Т., Сейпуганова А.К.</i> Актантная структура художественного текста.....	75
<i>Абишева С.Д., Молдагали М.Б.</i> Тезаурус цветowych образов поэзии Б. Кенжеева.....	87
<i>Абдикалык К.С., Кожжекеева Б.Ш., Алиева Ж.А.</i> Наследие Магжана Жумабаева, опубликованное в журнале «Айкап» и газете «Казах».....	98
<i>Нурмолдаев Д.М., Жаксылыков А.Ж.</i> Образ горы в рассказе Адольфа Арцишевского «вершина» в аспекте эстетизации древнего культа.....	109
<i>Кенжебаева Ж.Е., Карпова А.Э.</i> Культурологический подход в казахстанском литературном образовании.....	120
<i>Таджиев Х.Х., Кыдыр Т.Е.</i> Художественное изображение условия веры в произведениях казахских поэтов-мыслителей (XIX – начало XX века).....	137
<i>Баянбаева А.А., Демченко А.С., Баянбаева Ж.А., Калиева А.К.</i> Интерактивные стратегии анализа романов Г. Бельгера.....	152
<i>Сарсенбаева Ж.Б., Саметова Ж.</i> Глобальные проблемы современности в творчестве Бейсенбая Сулейменова.....	163
<i>Жуматаева А.Н.</i> Образ женщины в поэзии Абая: компаративистский анализ до Абаевских художественных воззрений.....	178
<i>Амангалиева А.Е., Бекмашева А.Н.</i> Ономастическое пространство в произведении Рабгузи «Кысас аль-Анбия» (по мотивам повести «Адам и Ева»).....	189
<i>Мурсал А., Танжарикова А.В., Ермекова А.Б., Аян Э.</i> Особенности стиля в романе Ахметоллы Калиулы "Арда Алтай".....	200
<i>Ибраева Ж.Б., Шашкина Г.З., Адилбекова М.К.</i> Фольклоризм в романе А. Жаксылыкова «Поющие камни».....	210
<i>Оралбек А., Кусанов С.К., Рақыш Ж.С.</i> Тематические и жанровые особенности творчества Абдигали Сариева.....	220
<i>Сабирова Д.А., Молдагали М.</i> Теоретико-литературный анализ понятия интернет-литературы.....	231
<i>Мырзакулов Б.Т.</i> Текстологические проблемы книги Акыта Улимжиулы «Воспоминания великих наставников» («Минакиб пиран газизан»).....	239
<i>Аманкулова Л.А., Бегманова Б.С.</i> Художественные изыскания в современной казахской лирике (По творчеству поэта Е. Жуниса).....	254
<i>Идрисова Э.Т., Балтымова М.Р.</i> Мотив двойничества в творчестве русских поэтов Серебряного века.....	264

ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ

<i>Кобжанова С., Ж.Айдарова М.С.</i> Развитие цифровой живописи в Казахстане.....	274
<i>Гавриленко И.А., Нусупова А.С.</i> К проблеме становления национального органного искусства Казахстана (1967-1974 гг.).....	293
<i>Туякбаева А.Ш., Бауыржан А.Б.</i> Воспитательные принципы анимации, как средство формирования мировоззрения детей.....	309
<i>Тани А.Б., Жумасейтова Г.Т.</i> Новые символы и мотивы в балетной интерпретации «Козы Корпеш - Баян сулу».....	320
<i>Ешмуратова А. К., Ескендиоров Н.Р.</i> Современное искусство театра кукол в контексте национальной культуры Казахстана.....	330

CONTENT

<i>Editor-in-chief's address</i>	16
--	----

LITERARY STUDIES

<i>Seyitzhanov Z.N., Mekebayeva L.A., Nurtazina A.O.</i> Ideological, thematic and art features of modern aitys...17	
<i>Omarov B.Zh.</i> Works of Asset Naimanbayev: oriental traditions and migrating plots.....	27
<i>Akysh N.B.</i> The process of artistic knowledge in the works of S. Begalin.....	40
<i>Saurykov E.B., Tamabaeva K.U., Yelubaeva R.S., Berkenova R.A.</i> The tradition of Abai and creativity of Sherkhan Murtaza.....	51
<i>Olzhabayev B.K., Pangereyev A.Sh., Soylemez O.</i> The concept of "homeland" in kazakh folklore.....	62
<i>AIMUKHAMBET Zh.A., AITUGANOVA S.Sh., BAITANASSOVA K.M., KASSEN A.T., SEIPUTANOVA A.K.</i> Actant structure of a literary text.....	75
<i>Abisheva S.D., Moldagali M.B.</i> Thesaurus of color images of B. Kenjeev's poetry.....	87
<i>Abdykalyk K., Kozhekeeva B., Aliyeva Zh.</i> The legacy of Magzhan Zhumabayev, published in the «Aikap» journal and the «Kazakh» newspaper.....	98
<i>Nurmoldayev D.M., Zhaksylykov A.Zh.</i> The image of the mountain in Adolf Artyszewski's story "The Peak" in the aspect of the aestheticization of an ancient cult.....	109
<i>Kenzhebaeva Zh.E., Karpova A.E.</i> Culturological approach in kazakhstan literary education.....	120
<i>Tadzhiev Kh.Kh., Kydyr T.E.</i> Artistic representation of the conditions of faith in the works of the kazakh poet-thinkers (XIX – early XX century).....	137
<i>Bayanbayeva A.A., Demchenko A.S., Bayanbayeva Zh.A., Kaliyeva A.K.</i> Interactive strategies for analyzing G. Belger's novels.....	152
<i>Sarsenbaeva Zh., Sametova Zh.</i> Global problems of modernity in the work of Beisenbai Suleimenov.....	163
<i>Zhumatayeva A.N.</i> The Image of a Woman in Abai's Poetry: Comparative analysis of pre-Abayev artistic views.....	178
<i>Amangaliev A.E., Bekmasheva A.H.</i> Onomastic space in the work of rabguzi "Qisas al-anbiya" (based on the story "Adam and Eve").....	189
<i>Mursal A., Tanzharikova A.V., Ermekova A.B., Ayan E.</i> Style features in Akhmetolla Kaliuly's novel "Arda Altai".....	200
<i>Ibraeva Zh.B., Shashkina G.Z., Adilbekova M.K.</i> Folklorism in the novel A. Zhaksylykova «Singing stones».....	210
<i>Oralbek A., Kusanov S.K., Rakyszh Zh. S.</i> Thematic and genre features of Abdigali Sariyev's work.....	220
<i>Sabirova D., Moldagali M.</i> Theoretical-literary analysis of the concept of internet-literature.....	231
<i>Myrzakulov B.T.</i> Textual problems of the book by Akyt Ulimzhiuly «Memoirs of great mentors» («Minakib piran gazizan»).....	239
<i>Amankulova L.A., Begmanova B.S.</i> Creative endeavour in the contemporary kazakh poetry (on the work of Y. Zhunis).....	254
<i>Idrisova E.T., Baltymova M.R.</i> The motive of duality in the works of Russian poets of the Silver Age.....	264

ART STUDIES

<i>Kobzhanova S.Z., Aidarova M.S.</i> Development of digital painting in Kazakhstan.....	274
<i>Gavrilenko I.A., Nussupova A.S.</i> On the problem of the formation of national organ art in Kazakhstan (1967–1974).....	293
<i>Tuyakbaeva A.Sh., Bauyrzhan A.B.</i> Educational principles of animation, as a means of forming the world view of children.....	309
<i>Tani.A.B., Jumasseitova G.T.</i> New symbols and motives in ballet interpretation «Kozy Korpesh – Bayan sulu».....	320
<i>Yeshmuratova A.K., Eskendirov N.R.</i> Contemporary art of the puppet theater in the context of the national culture of Kazakhstan.....	330

Құрметті оқырмандар, әріптестер, достар!

Сіз «Керуен» ғылыми журналының кезекті санын ашып отырсыз.

Журнал мақалалары CrossRef дерекқорында тіркеледі және әр автордың мақаласына DOI - электронды құжаттарға сілтеме жасау үшін пайдаланылатын цифрлық объект идентификаторы беріледі. Журнал «Ұлттық ғылыми-техникалық сараптама орталығы» акционерлік қоғамның (NCSTE) Қазақстандық дәйексөздер базасында (KazBC) индекстеледі. Алдағы уақыттарда авторларды Web of Science және Scopus халықаралық дәйексөздер базасына енгізілген басылымдарда қабылданған стандарттарға сәйкес жарияланымдар дайындауға бағдарлай бастаймыз. Бұған дейін аннотация мен кілт сөздердің көлеміне қойылатын талаптар реттелген.

Журналдың редакциялық алқасына қазақстандық және шетелдік жетекші ғалымдар кіреді. Журнал авторлардың жарияланымдарының ақпараттық ашықтығы мен қолжетімділігі саясатын ұстанады; мақалалар журналдың веб-сайтында үш тілде толық мәтінді қол жетімділікпен орналастырылған.

Журналдың мақсаты- гуманитарлық ғылымдар саласындағы жаңа жетістіктердің нәтижесі бойынша ақпарат беру.

Журналдың міндеттері:

Бұрын жарияланбаған және басқа журналда жариялау үшін ұсынылмаған түпнұсқа жоғары сапалы ғылыми мақалаларды қабылдау.

Авторлық құқыққа қатысты Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына және жариялау этикасы бойынша әлемдік тәжірибеде жалпы қабылданған ережелерге сүйену.

Келесі гуманитарлық ғылымдар саласындағы жаңа зерттеулерді қамту:

1. Әдебиеттану
2. Өнертану

Құрметпен, «Керуен» журналының бас редакторы, филология ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі, М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының бас директоры (Алматы, Қазақстан) МАТЫДЖАНОВ Кенжесхан Ісләмжанұлы

Уважаемые читатели, коллеги, единомышленники, друзья!

Перед вами очередной номер научного журнала «**Керуен**».

Статьи журнала регистрируются в БД CrossRef и к каждой авторской статье обязательно присваивается DOI – цифровой идентификатор объекта, который используется для обеспечения цитирования, ссылки и выхода на электронные документы. Журнал индексируется Казахстанской базой цитирования (КазБЦ) АО «Национальный центр государственной научно-технической экспертизы» (НЦГНТЭ). Постепенно мы начинаем ориентировать авторов на подготовку публикаций по стандартам, принятым в изданиях, входящих в международные базы цитирований Web of Science и Scopus. Ранее уже были скорректированы требования к объему аннотации и ключевым словам.

В составе редакционной коллегии журнала представлены ведущие казахстанские и зарубежные ученые. Журнал следует политике информационной открытости и доступности публикаций авторов, статьи размещаются на сайте журнала на трех языках в полнотекстовом доступе.

Целью журнала является распространение научной информации и привлечение новых авторов. Журнал инициирует дискуссии по результатам новых достижений в области гуманитарных наук.

Задачи журнала:

Принимать оригинальные высококачественные научные статьи, ранее не опубликованные и не представленные для публикации в другом журнале.

Опирается на требования законодательства Республики Казахстан в отношении авторского права и общепринятые в мировой практике положения по публикационной этике.

Ориентироваться на охват публикаций по следующим специальностям в области гуманитарных наук.

1. Литературоведение
2. Искусствоведение

С уважением и надеждой на сотрудничество, главный редактор «Керуен», доктор филологических наук, член-корреспондент НАН РК, генеральный директор Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович.

Dear readers, colleagues, associates, friends!

Here is the next issue of the scientific journal "Keruen".

Journal articles are registered in the CrossRef database and a DOI is necessarily assigned to each author's article - a digital object identifier that is used to provide citation, reference and output to electronic documents. The journal is indexed by the Kazakhstan Citation Database (KazCD) of the National Center for State Scientific and Technical Expertise JSC (NCSTE). Gradually, we begin to orient the authors to the preparation of publications according to the standards adopted in the editions included in the international citation databases Web of Science and Scopus. Previously, the requirements for the volume of the annotation and keywords have already been adjusted.

The editorial board of the journal includes leading Kazakhstani and foreign scientists. The journal follows the policy of information openness and accessibility of authors' publications; articles are posted on the journal's website in three languages in full-text access.

The purpose of the journal is to disseminate scientific information and attract new authors. The journal initiates discussions on the outcome of new advances in the humanities.

The tasks of the journal:

Accept original high quality scientific articles that have not been previously published or submitted for publication in another journal.

Rely on the requirements of the legislation of the Republic of Kazakhstan in relation to copyright and generally accepted in world practice provisions on publication ethics.

Focus on the coverage of publications in the following specialties: humanitarian sciences

1. Literary studies
2. Art studies

With respect and hope for cooperation, Editor-in-chief of "Keruen", Doctor of Philology, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, General Director of the M.O. Auezov Institute of Literature and Art MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich.

Сабилова Д.А.¹, Молдағали М.²

^{1,2}*Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті,*

Алматы, Қазақстан

E-mail: ¹dinasabirova_84.kz@mail.ru, ²mmoldagali@list.ru,

ORCID: ¹0000-0002-6001-5314, ²0000-0001-8494-1497

ИНТЕРНЕТ-ӘДЕБИЕТІ ҰҒЫМЫН ТЕОРИЯЛЫҚ-ӘДЕБИ ТАЛДАУ

Аңдатпа. Бұл мақалада қазақстандық әдебиеттануда алғаш рет интернет-әдебиетті теориялық және әдеби тұрғыдан түсіну мәселесі көтеріледі, бұл осы мақаланың өзектілігін анықтайды. Интернет-әдебиетті қазақстандық әдебиеттану зерттемеген. Қазіргі уақытта Интернет-әдебиет мәселесіне арналған ірі академиялық жұмыстардың жетіспеушілігі қатты сезіледі, зерттеулер қалыптасу сатысында, ал желілік әдебиеттерді зерттеу дәстүрі енді ғана пайда болады.

Желілік материалды зерттеушілер көбінесе қалыптасқан, қолданыстағы әдістемені қолданады және Интернет көптеген пәндер үшін зерттеу нысанына айналғанына қарамастан, интернет әдебиеті біздің елде зерттелмеген және стандартты емес көркем материалды талдау әдістері жасалмаған. Жақында интернетте жариялау оқырманға мәтінді шығарудың ең қолжетімді және танымал түрлерінің біріне айналды. Желілік жинақтар мен альманахтар, шығармаларды еркін орналастыратын сайттар мен блогтар танымал авторларды да ықпалмен пайдаланады. Осыған байланысты жаңа коммуникациялық жүйенің қалыптасуы жалпы қазақстандық мәдениетке ғана емес, бірінші кезекте әдеби процеске де айтарлықтай әсер ететіні айқын болып отыр. Осылайша, желілік әдебиеттер бізге жаңа коммуникативті кеңістіктің ерекшеліктерін толығымен бейнелейтін құбылыс болып көрінеді. Қазіргі Қазақстан әдебиеті – XIX-XX ғасырлардағы әдебиеттің көркемдік дәстүрлерін белсенді дамытатын және қазіргі цифрлық өркениет пен технологиялық революцияның ықпалына ашық күрделі эстетикалық жүйе.

Кілт сөздер: интернет әдебиет теориясы, әдебиеттану, онлайн әдебиет, желілік материал, әдістеме, интернет-әдебиет.

Кіріспе. Интернет-әдебиетінің шекарасын анықтау мәселесі күрделі және көп қырлы. Өйткені, «интернет-әдебиет» ұғымының өзі бір мәнді түрде анықталмаған. Және, әдебиеттің желілік сегментінің пайда болуына әкеліп соқтырған Интернет өнерінің пайда болуы мен таралуы бұл мәселеге айқындық қоспады. Интернет және әдебиет ұғымдарының өзара байланысы қандай екендігі туралы заңды сұрақ туындайды. Сондай-ақ, желілік әдебиет көбінесе тәуелсіз құбылыс ретінде қарастырылады, кем дегенде терминологиялық деңгейде.

Ю.М. Лотманның пікірінше, көркем әдебиеттің шекарасын екі тұрғыдан анықтауға болады: функционалдық (мәдениет өрісі шегінде мәтін жүзеге асыратын функцияларға негізделген) және мәтінді ұйымдастыру тұрғысынан (Лотман, 1992: 215). Желілік әдебиет аз зерттелген құбылыс екенін ескере отырып, оны зерттеудің кезеңінде материал мен әрекет ерекшеліктерін жалпы мәдени контексте кеңірек қарастыру қажет.

Дж. Левинсонның тұжырымдамасына сәйкес өнер туындысы бұл тарихи сабақтастық желілері арқылы басқа өнер туындыларына сілтеме жасайтын және жасалған нәрсе (Levinson, 2002: 370). Сондықтан желілік әдебиеттің құбылысын

неғұрлым толық түсіну үшін желілік әдебиеттің даму тарихына жүгіну орынды болып көрінеді. Осы мақаланың аясында желілік әдебиеттің орталық және маргиналды ағымдары қарастырылады. Джордж Лакофф пен Марк Джонсон (2004) танымдық психолог Элеонора Роштың теориясына сәйкес тұжырымдаманың құрылымы оның категориялану табиғатын лингвистикаға енетін прототиптік заттарды анықтау және осы тұжырымдаманың шекараларында бар заттарды көрсету арқылы тіл мен әдебиеттің оңайлыққа ұмтылады.

Электрондық мультимедиялық құралдардың көмегімен желілік авторлар әдебиеттің ерекше түрін, басып шығаруға, экранға түсіруге, суретке түсіруге немесе салуға болмайтын, тек киберкеңістікте, интернет-браузерлердің немесе компьютерлік бағдарламалардың кеңістігінде ғана болуы мүмкін шығармалар жатады.

Интернеттің қазақ сегментінде орыс және қазақ тілдерінде жарияланған желілік әдеби шығармалар, яғни проза, поэзия және драматургия қарастырылады. Осы жұмыстың шеңберінде желілік әдебиет, ең алдымен, желілік көркем мәтіннің қызмет ету призмасы мен желілік кеңістіктің ерекшеліктері арқылы қарастырылды, бұл бір жағынан мәтінге белгілі бір шектеулер қояды, ал екінші жағынан, кітап әдебиеті білмейтін техникалық мүмкіндіктер береді. Көркем шығармашылықтың коммуникативтік жағын зерделеу, оны зерттеу, сынау, бағалау дәстүрі әлі қалыптаса қоймағандықтан, ол немесе басқа пайда болған құбылыстарды қарастырудың алғашқы кезеңдерінде маңызды болып табылады. Интернет бастапқыда технология ретінде деректерді сақтау және беру құралы ретінде жасалған. Желілік әдеби мәтіндердің өмір сүру ортасының өзі тұрақты және лезде байланысқа бағытталған, оны желілік әдеби авторлар да, желілік әдебиетті зерттеушілер де атап өтті. Интернет кеңістігінің қарқынды дамуы дәуірінде оның адамзат мәдениетіне ықпалын теориялық тұрғыдан түсіну ғана емес, шұғыл қажеттілік екені айқын.

Зерттеу материалы мен әдістері. Желілік әдебиеттер аз зерттелген құбылыс болып қала беретіндіктен, оны зерттеудің осы кезеңінде материалды, оның жалпы мәдени контекстегі іс-әрекетінің ерекшеліктерін кеңірек және жалпы қарастыру қажет және орынды болып көрінеді. Барлық ғылыми тұжырымдамалар, теориялар және материалды талдау нәтижесінде, желілік мәтінді ішкі ұйымдастыруға, сыртқы функцияларын бағытталау және желілік жұмыстың жұмыс істеу ерекшеліктерін қарастыру жұмыстары жүргізіледі.

Мақсатқа жету үшін келесі әдістер қолданылды: герменевтикалық-интерпретациялық және тарихи-функционалды.

Герменевтикалық-интерпретациялық әдіс көркем жүйенің оқырманды қоғамда болып жатқан оқиғаларды түсінуге және түсіндіруге қалай жетелейтінін көрсету үшін қолданылды. Әдебиеттанушының зерттеу пәні – ол әдеби шығарма, шындықты бейнелі құралдармен эстетикалық қайта құру, жазушының көркем әлемін бейнелеу.

Тарихи-функционалды әдіс қолданылды, өйткені кибер мәтіндер массиві әлі де кең емес, өйткені «желілік әдебиет» терминін тек осы мәтіндерге қатысты қолдану зерттеу тақырыбын айтарлықтай және негізсіз тарылтады. Өйткені, желілік авторлардың басым көпшілігі Интернетте дәстүрлі прозаны, поэзияны, публицистиканы және т.б. жариялайды, олардың көпшілігі тарату арналарынан басқа баспа әдебиеттерінен ерекшеленбейді.

Нәтижелер. Интернет-әдебиет – бұл негізгі ортасы Интернет болып табылатын әдеби шығармалардың жиынтығына сілтеме жасау үшін кейбір публицистер ұсынған тұжырымдама. Интернет-әдебиеттер мәселесінен (ол бар болса, ол желіден тыс, «қарапайым» әдебиетке қарсы) кез келген әдебиетке бағдар беретін қосымша, таза практикалық мүмкіндіктер мәселесін ажырату қажет, сондай-ақ, мәтіндердің ішінен іздеу ыңғайлылығы, жердің кез келген нүктесінен мәтіндерге қол жеткізудің ыңғайлылығы және т.б.; бұл мүмкіндіктердің болуы қазірдің өзінде қағаз әдеби журналдардың, баспалардың және жеке авторлардың интернеттегі өкілдігі ретінде қызмет ететін көптеген сайттардың пайда болуына әкелді. Интернет-ортаны көптеген адамдар ерекше құндылықтар мен бағдарларды қамтитын субмәдениеттің бір түрі ретінде түсіндіреді. Сонымен бірге, интернет-орта, Л. Сарин (2018) бойынша, оған дейін қалыптасқан архетиптерді қайталайды, оларды жаңа әлеуметтік контексте қайта құрып, жылжытады.

Арнайы интернет-әдебиеттің болуы осы тұжырымдаманы жақтаушылармен бір-бірін толықтыратын бірнеше жолмен негізделеді.

«Интернет-әдебиетінің» негізгі ұғымының синонимі «желілік әдебиет» болса, кейбір дереккөздерде «гиперәдебиет» термині қатарлас және белгілі бір семантикалық коннотациямен «кибертура» кездеседі. Бұл анықтаманың кең және тар түсінігін ажырата білу керек. Сөздің кең мағынасында интернет-әдебиет – бұл олардың көрсетілу формасына (мәтін, гипермәтін, гипермедиа) және жазу тәсіліне (жеке авторлық, ұжымдық авторлық, компьютерлік бағдарламаларды қолдана отырып мәтін құру) қарамастан, желіде орналасқан әдеби мәтіндердің бүкіл көлемі.

Әдеби шығарманың негізгі белгілері: 1) «шығармашылыққа» жататындығы; 2) әріптерді негізгі құрал ретінде пайдалану; 3) айқас гиперсілтемелерді пайдалану; 4) динамизм (уақыт бойынша өзгеру мүмкіндігі); 5) мультимедиа; 6) авторлар саны; 7) авторлардың ашықтығы; 8) оқырманның белсенді рөлі. Сонымен бірге, олар «белгілердің ешқайсысы оған ие шығарманы желілік әдебиетке жатқызу үшін жеткіліксіз» деп атап өтеді. Ол үшін мәтін толық емес болса да, осы сипаттамалардың белгілі бір жиынтығы болуы қажет.

Интернет-әдебиеті сөздің кең мағынасында интернетте орналастырылған әрбір әдебиетті білдіреді. Бұл интернеттің ерекше сипатына негізделген өзін-өзі көрсету құралы. Интернет романдар, қысқа әңгімелер, эсселер, поэзия және т.б. жасау үшін барлық жаңа мүмкіндіктерді жасайды, кез келген нәрсені және қалаған уақытта басып шығаруға мүмкіндік береді. Ғаламторда жаңа туынды пайда болған кезде оны бүкіл әлем бірден оқып, талқылауға мүмкіндік алады. Автор ғаламтордың көмегімен өзінің жарияланған шығармасына тіпті жер шарының басқа шетінен де көптеген шолулар мен пікірлерді бірден ала алады. Бұл ғаламдық және тәулік бойы жұмыс істейтін әдеби салон, «әлемдік әдебиет» ұғымының жаңа мәні, жаңа тенденциялардың еркін ұрпағы ретінде интернет туралы айтуға мүмкіндік береді. Ғаламторда автордың толық анонимділігін сақтау, әртүрлі жұмбақ әдістерді қолдану мүмкіндігі бар.

Әйгілі ресейлік «әдеби центризм», әрине, біреу жазған кітаптарды оқуға деген сүйіспеншілікке ғана әсер етпейді. Өзін-өзі жазуға тырысатындар өте көп, ал жазушының өзін-өзі танытуының беделі Ресейде әлі де өте жоғары. «Баспа

станогының монополиясына» нүкте қойған интернеттің таралуы бұл үрдісті нығайта түскені заңды құбылыс. Бұған дейін жазушы баспаларды аралап, түрлі әдеби емес жағдайларға тәуелді болатын. Енді оқырманға жол өлшеусіз қысқарды. Оқырман пайда болуы үшін мәтінді өзіңіздің әлеуметтік желідегі басты бетіңізге салу жеткілікті. Аз болса да, туыстары мен таныстарының арқасында оқырмандар саны өседі. Сондықтан алғашқы орыс интернетінің секторында жазушылардың ғылыми-фантастикалық романдары мен анекдоттар жинақтарының қасында, жеке әлеуметтік желілерде әртүрлі жанрдағы әдеби жаттығулар пайда болды. Мұндай беттердің саны бірте-бірте өсті, олардың арасында байланыстар пайда болды, шығармалар жинақтары қалыптасты; әртүрлі пікірталас алаңдарында талқылана отыра, орыс интернетінде әдеби өмірі дүниеге келді (Жоғары оқу орындарына арналған оқулық, 2007).

Л.А. Ермакова, А.Э. Павлова (2019) интернет-поэзия сияқты желілік әдебиет құбылысына назар аударады. Атап айтқанда, поэтикалық мәтіннің қағаз және желілік формалары арасындағы байланыс қарастырылады. Мұнда авторлар интерактивтілікті, сондай-ақ, желідегі поэтикалық мәтіннің қайталама сипатын атап өтті. Желілік поэзияны егжей-тегжейлі талдай отырып, авторлар декларативті сипатты, шекті өмірбаяндықты, диалогты, автор мен оқырманның шекті жақындығын, маргиналды сипатты, медианы және т. б. атап өтеді. Авторлар ұсынған негізгі тезис-жанрларды, әдеби әдістер мен бағыттар ажыратылмаған. Н.А. Папковская (2018) «Интернеттегі поэзия» немесе «Интернет поэзиясының» жаңа мазмұнын ұсына отырып, қазіргі автордың поэтикалық мәтінінің танымалдылығын анықтайтын критерий ұсынды.

Талқылау. Интернеттің дамуы әдеби шығармаларды жазудың ғана емес, сонымен қатар, оларды түсіндірудің бірқатар жаңа тәсілдерін қалыптастыруға мүмкіндік берді, бұл өз кезегінде «онлайн әдеби сынның тұтас индустриясының» пайда болуына әкелді.

Сонымен, В. Пустованың пікірінше, бүгінгі күні сын «эмоционалдық сенім мен рефлексия күшін, жеке тәжірибе мен жеке талдауды, блогтың қысқалығы мен зерттеу тереңдігін» біріктіретін өрнектің жаңа форматтарына ие болды (Сарин, 2018: 15). Және, автор сынның «қатты, түпкілікті берілген, танылатын жанрдан» алшақтап кеткенін; енді сын кез келген тұтас және қатты форма сияқты – «мемлекеттіліктен отбасыға, романнан өлеңге» дейін «балқиды» (Ruckwongpatr Kamolthip мен басқалар, 2022).

Сонымен бірге, сын өмірді қабылдаудың, түсінудің ерекше тәсіліне айналды. Дәстүрлі сын кәсіби емес сыни пайымдауларға (осы немесе басқа әдеби шығармаға қатысты) біршама күмәнмен қарағанымен, олар тым асығыстық, «талғам талабы төмен, көрегендік және шектен тыс дискурсивті қарапайымдылық» бар деп есептейді; соған қарамастан, оқырмандар алдымен жаза бастады, кез келген шығармашылық жұмыс «себеп-салдарлық байланыстарды бірте-бірте түсінуге, нақты контурларды, өз пікірінің контурларын даулауға және анықтауға тырысуға» әкеледі (Анистратенко).

Ғаламтордағы әуесқойлық сынның бірте-бірте дамуы, сайып келгенде, мамандардың оған қызығушылық танытуына әкелді. Интернет барған сайын нағыз

сарапшының пікірі бағаланатын орынға айналууда. Қазіргі әдеби процестің тағы бір ерекшелігі автор-сыншының «көп қырлы қолданушы – көбінесе кәсіби емес және өте субъективті бағалаушы» болып табылатын өзгерісімен байланысты, өзінің көзқарасын ұсыну: «...ұнайды – олар оқиды, жоқ – әрі қарай сырғып кетеді» (Арбитман, 2003). Адамға не қалайтынын және қалай қалайтынын айтуға мүмкіндік беріледі. Редактор мен цензура жоқ. Өңдеусіз, баспа кідірістерінсіз және делдалдарсыз сіздің сөзіңізді, «әлем бейнесін» және табиғи түрде оқырманға жеткізіңіз». Екінші жағынан, интернеттегі сыншы – бұл көркем әдебиет арқылы шындықты ойлауға және түсіндіруге тырысатын қоғамның бөлігі. Бұл тұрғыда сыни мәтінде көрсетілген сыншының тұлғасы – «бүгінгі таңда бұл жанр ұсына алатын ең қызықты нәрсе» (Андреев, 1997).

Ғаламтордың және дәстүрлі сынның айрықша белгілеріне интернеттегі сынның объектісі мен субъектісін анықтау тәсілдері жатады. Осылайша, желілік сынның объектісі дәстүрлі сынға қарағанда бұлыңғыр және ауқымды, соған қарамастан, оның тікелей адресаты кім екенін анық түсінген және түсінетін болу керек. Айта кету керек, желілік сын бір мезгілде екі функцияны жүзеге асыруда көрінеді: авторлық және оқырмандық. Е.Ермолиннің айтуынша, «автор басқа авторлардың зейінді оқырманы болып шығады; оқырмандар, өз кезегінде, өздерін автор ретінде сынап көреді, ... интернеттің дамуының арқасында қоғам оқырман болып табылатын көптеген авторларға ие бола алады, өйткені әдеби қызмет, ең алдымен, өзін жазатындарды қызықтырады» (Берг, 1997).

Желідегі сынның тақырыбы да кеңірек – ол баспа басылымдары түрінде бар әдеби шығармалардан басқа, желідегі әдебиеттің түрлі мәтіндерін де қамтиды.

Қорытынды. Зерттеушілердің пікірлеріне сүйене отырып, интернет-әдебиетті ғаламдық Интернет желісінде жасалған әдеби мәтіндер деп атауға болады, оларды қағазға көшіру қажет емес немесе шығарманың композициялық, құрылымдық, идеологиялық және логикалық тұтастығының бұзылуына әкелуі мүмкін.

Интернет-әдебиет феномен ретінде интернеттің таңы атқан дәуірде «гүлдеді».

Бүгінгі таңда интернетте жарияланған мәтіндердің саны орасан зор қарқынмен өсуде: блог жазбалары, әлеуметтік желілердегі жазбалар, жеке сайттардағы және ірі жобалар аясындағы жазбалар. Олардың көпшілігінде әдеби (көркем-әдеби) мәтіндердің ерекшеліктері бар. Дегенмен, бұл массивті тек интернет-әдебиет деп атауға болмайды, кейбір мәтіндер кейіннен баспада пайда болады, ал интернет жаңа бастаған авторлар үшін алғашқы әдеби қарым-қатынас орнына айналады.

Бұл түрдегі әдеби шығармашылықты «интернет-әдебиеті» ұғымына жатқызу керек, ол «сетература» және «кибертура» ұғымдарын кең қамтиды. Үлкен ескертпелермен интернет-әдебиетін интернетте алғаш рет жарияланған немесе оның ресурстарында жасалған әдеби және өнер туындыларының жиынтығы деп санауға болады.

Бұл зерттеуді Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Ғылым комитеті қаржыландырады (№ АР13067661 «Қазақстанның интернет-әдебиеті: негізгі көркемдік үрдістер» гранты).

Сабирова Д.А.¹, Молдағали М.²

^{1,2}Казахский национальный педагогический университет имени Абая,
Алматы, Казахстан

E-mail: ¹dinasabirova_84.kz@mail.ru, ²mmoldagali@list.ru,

ORCID: ¹0000-0002-6001-5314, ²0000-0001-8494-1497

Теоретико-литературный анализ понятия интернет-литературы

Аннотация. В данной статье впервые в Казахском литературоведении поднимается вопрос теоретико-литературного осмысления интернет – литературы, этим и обуславливается актуальность данной статьи. Интернет-литература не изучена казахским литературоведением. Остро ощущается недостаток в крупных академических работах, посвященных проблеме Интернет-литературы на данный момент, исследования находятся на этапе становления, а сама традиция изучения сетевой литературы лишь зарождается.

Исследователи сетевого материала зачастую используют уже устоявшуюся, существующую методологию, и, несмотря на то, что Интернет уже стал объектом исследования для многих дисциплин, интернет-литература не изучена у нас в стране и не разработаны методы анализа нестандартного художественного материала. Публикация в Интернете в последнее время стала одной из самых доступных и популярных форм выхода текста к читателю. Сетевые сборники и альманахи, сайты со свободным размещением произведений и блоги охотно используют и признанные авторы. В этой связи становится очевиден тот факт, что формирование новой коммуникационной системы оказывает значительное влияние не только казахскую культуру вообще, но, в первую очередь, воздействует на литературный процесс. Таким образом, сетевая литература представляется нам именно тем явлением, которое наиболее полно воплотило в себе черты нового коммуникативного пространства. Современная казахская литература представляет собой сложную эстетическую систему, активно развивающую художественные традиции литературы XIX-XX веков и открытую для воздействия современной цифровой цивилизации и технологической революции.

Ключевые слова: интернет теория литературы, литературоведение, онлайн литература, сетевой материал, методика, интернет-литература.

Sabirova D.¹, Moldagali M.²

^{1,2}Abai Kazakh National Pedagogical University,
Almaty, Kazakhstan

E-mail: ¹dinasabirova_84.kz@mail.ru, ²mmoldagali@list.ru,

ORCID: ¹0000-0002-6001-5314, ²0000-0001-8494-1497

Theoretical-literary analysis of the concept of internet-literature

Annotation. In this article, for the first time in Kazakhstani literary criticism, the question of theoretical and literary understanding of Internet literature is raised, which determines its relevance. Internet literature hasn't been studied by Kazakh literary criticism. There is an acute shortage of major academic works devoted to problem of Internet literature now.

Network material researchers often use an already established, existing methodology, and despite the fact that the Internet has already become study object for many disciplines, it hasn't been studied in our country and methods analyzing non-standard artistic material haven't been developed. Publishing on the Internet has recently become the most accessible, popular forms of text to reader. Online collections, almanacs, sites with free placement of works and blogs are willingly used by recognized authors. So, it becomes obvious that formation of new communication system has significant impact to Kazakhstani culture and into the whole literary process. Thus, Internet literature seems to us to be precisely the phenomenon that most fully embodied the features of the new communicative space. Modern Kazakh literature is complex aesthetic system that actively develops artistic literature traditions of the 19th-20th centuries, is open to the impact of modern digital civilization and the technological revolution.

Key words: Internet theory of literature, literary studies, online literature, network material, methodology, Internet-literature

Информация об авторах:

Сабирова Дина Алтаевна, PhD, и.о. ассоц.проф. кафедры русского языка и литературы Института филологии КазНПУ имени Абая, e-mail: dinasabirova_84.kz@mail.ru, тел. 87057190328, ORCID: 0000-0002-6001-5314, Scopus ID: 56646358700

Молдагали Мадина Бауыржанқызы, докторант Института филологии КазНПУ имени Абая, e-mail: mmoldagali@list.ru, ORCID 0000-0001-8494-1497

Әдебиеттер

Андреев А. Желілік әдебиет немесе поэтикалық тәуелсіздіктің жеке тәжірибесі манифест. – 1997. [Электрондық ресурс] URL: <http://www.zhurnal.ru/slova/esse/manif.htm> (орыс)

Анистратенко А. «Стихиры» жамау көрпе: «Poems.ru» сайтының тарихы [Электрондық ресурс] URL: <http://www.netslova.ru/anistratenko/stihira.html> (орыс)

Арбитман Р.Э. Детектив және фантастика, Орыс журналы. – 2003. – №8 (орыс)

Берг М. Гамбург есебі / М.Берг// Жаңа әдеби шолу, – 1997, – № 25 (орыс)

Ермакова Л. А., Павлова А. Э. Қазіргі желілік әдебиеттегі ақынның тілдік тұлғасы (В. Полозкованың поэтикалық мәтіндері негізінде) // Череповец мемлекеттік университетінің Хабаршысы, – 2019. №4 (91). – 40-50 б. (орыс)

Папковская Н. А. Оқырманын зерделеу арқылы интернет поэзиясының танымал болу феномені // Орал филология хабаршысы. Топтама: Жоба: Жас ғылым. – 2018. №5, 138-148 б. (орыс)

Ruckwongpatr Kamolthip, Paratthakonkun Chirawat, Simin Ghavifekr, Wan Ying Gan, Serene EH Tung, Ira Nurmala, Siti R. Nadhiroh, Iqbal Pramukti, Chung-Ying Lin. Жастардағы проблемалық Интернетті пайдалану (PIU): тандалған тақырыптарға қысқаша әдебиет шолуы, Мінез-құлық ғылымындағы ағымдағы пікір. – 2022, Т 46. (ағылш.)

Сарин Л. Интернеттегі қазіргі орыс әдебиеті: негізгі көркемдік тенденциялар мен қасиеттер.. кандидаттық диссертация, Мәскеу. – 2018, – 192 б. (орыс)

Қазіргі әдеби процесс: университеттерге арналған оқулық / Воронеж мемлекеттік университеті; құраст. Т.А. Тернова. – Воронеж, – 2007, – 17 б. (орыс)

Лотман Ю.М. «Көркем әдебиет» ұғымының мазмұны мен құрылымы туралы // Лотман Ю.М. Таңдамалар: 3 томда. Т. 1., – Таллинн. – 1992, 203-216 б. (орыс)

Лакофф Д., Джонсон М. Біз өмір сүретін метафоралар. – М. – 2004.(орыс)

Левинсон Дж. Өнер тұжырымдамасының қайталанбайтын тарихилығы // Британдық эстетика журналы. –2002. Т 42. № 4, 367-379 б. (ағылш.)

Литература

Андреев А. Манифест Сетевая литература или личный опыт поэтической независимости. – 1997. [Электронный ресурс] URL: <http://www.zhurnal.ru/slova/esse/manif.htm> (рус.)

Анистратенко А. Лоскутное одеяло «Стихиры»: История сайта «Стихи.ру» [Электронный ресурс] URL: <http://www.netslova.ru/anistratenko/stihira.html> (рус.)

Арбитман Р.Э. Детектив и фантастика, Русский журнал. – 2003. – №8 (рус.)

Берг М. Гамбургский счет / М. Берг// Новое литературное обозрение, – 1997, – № 25 (рус.)

Ермакова Л. А., Павлова А. Э. Языковая личность поэта в современной сетевой литературе (на материале поэтических текстов В. Полозковой) // Вестник Череповецкого государственного университета. – 2019. №4 (91). С. 40-50 (рус.)

Папковская Н. А. Феномен популярности интернет-поэзии через исследование её читателя // Уральский филологический вестник. Серия: Драфт: молодая наука. – 2018. №5, С.138-148 (рус.)

Ruckwongpatr Kamolthip, Paratthakonkun Chirawat, Simin Ghavifekr, Wan Ying Gan, Serene EH Tung, Ira Nurmala, Siti R. Nadhiroh, Iqbal Pramukti, Chung-Ying Lin. Проблемное использование Интернета (PIU) среди молодежи: краткий обзор литературы по избранным темам, Current Opinion in Behavioral Sciences. – 2022, Т 46. (англ.)

Сарин Л. Современная русская литература в сети: основные художественные тенденции и свойства. дисс.к.ф.н., – Москва. – 2018, – 192 стр. (рус.)

Современный литературный процесс : учебное пособие для вузов / Воронеж. гос. ун-т; сост. Т.А. Тернова. — Воронеж : ЛОП ВГУ, 2007. –17 с. (рус.)

Лотман Ю.М. О содержании и структуре понятия «художественная литература» // Лотман Ю.М. избранные: в 3 т. Т. 1., – Таллинн. – 1992, – С. 203-216. (рус.)

Лакофф Д., Джонсон М. Метафоры, в которых мы живем. – М. – 2004.(рус.)

Левинсон Дж. Непреодолима историчность концепции искусства // British Journal of Aesthetics.. –2002. Т 42. № 4, – С. 367-379. (англ.)

References

Andreev, A. (1997) Manifest Setevaja literatura ili lichnyj opyt poeticheskoy nezavisimosti [Manifesto Network literature or personal experience of poetic independence] [Electronic resource] / A. Andreev// URL: <http://www.zhurnal.ru/slova/esse/manif.htm>. (in Rus.)

Anistratenko, A. Loskutnoe odejalo «Stihiry»: Istoriya sajta «Stihi.ru» [Patchwork quilt “Stichera”: The history of the site “Poems.ru”] [Electronic resource] / A. Anistratenko// URL: <http://www.netslova.ru/anistratenko/stihira.html>. (in Rus)

Arbitman, R. E. (2003) Detektiv i fantastika [Detective and fiction] / R. E. Arbitman// Russian magazine. – № 8. (in Rus)

Berg, M. (1997) Gamburgskij schet [Hamburg account] / M. Berg// New Literary Review. – № 25. (in Rus)

Ermakova, L. A., Pavlova, A.J. (2019) Jazykovaja lichnost' pojeta v sovremennoj setевой literature (na materiale poeticheskikh tekstov V. Polozkovej) // Vestnik Cherepoveckogo gosudarstvennogo universiteta. [Linguistic Personality of a Poet in Modern Network Literature (Based on the Poetic Texts of V. Polozkova) // Bulletin of the Cherepovets State University] №4 (91). 40-50 pp. (in Rus)

Papkovskaja N. A. (2018) Fenomen populjarnosti internet-pojezii cherez issledovanie ejo chitatelja // Ural'skij filologicheskij vestnik. Serija: Draft: molodaja nauka. [The phenomenon of the popularity of Internet poetry through the study of its reader // Ural Philological Bulletin. Series: Draft: young science.] №5, 138-148 pp. (in Rus.)

Ruckwongpatr Kamolthip, Paratthakonkun Chirawat, Simin Ghavifekr, Wan Ying Gan, Serene EH Tung, Ira Nurmala, Siti R Nadhiroh, Iqbal Pramukti, Chung-Ying Lin (2022) Problematic Internet use (PIU) in youth: a brief literature review of selected topics, Current Opinion in Behavioral Sciences, Volume 46 (in Eng.)

Sarin, L. (2018) Sovremennaja russkaja literatura v seti: osnovnye hudozhestvennye tendencii i svoystva. diss.k.f.n. [Modern Russian Literature on the Net: Main Artistic Trends and Properties. Cand. phil. science Diss.], Moscow, 192 pp. (in Rus.)

Sovremennyy literaturnyy process : uchebnoe posobie dlja vuzov [Modern literary process: textbook for universities]/ (2007) / Voronezh State Uni; comp. T.A. Ternova., Voronezh : LOP VSU, 17 p. (in Rus.)

Lotman, Yu.M. (1992) O soderzhanii i strukture ponjatija «hudozhestvennaja literatura» [On the content and structure of the concept of “fiction”] // Lotman Yu.M. selected: in 3 vols. Vol. 1. Tallinn, pp. 203-216. (in Rus.)

Lakoff, D., Johnson, M. (2004) Metaforы, v kotoryh my zhivem [Metaphors in which we live], Moscow. (in Rus.)

Levinson, J. (2002) The Irreducible Historicity of the Concept of Art // British Journal of Aesthetics. Vol. 42. No. 4. 367-379 pp. (in Eng.)